

Inleiding

Voorzitter, college, raadsleden en andere kijkers en luisteraars. Allereerst dank aan het college en de ambtenaren voor de begroting en de meerjarenraming. En uiteraard ook voor de heldere technische toelichting en de moeite die is gedaan om alle vragen te beantwoorden. Wij hebben daar veel waardering voor.

De programmabegroting 2021 - 2024 is als een meerjarige sluitende begroting gepresenteerd. Nog meer dan anders is deze begroting een momentopname. Het is momenteel al erg lastig om één jaar vooruit te kijken, laat staan vier jaar. En vanuit het gegeven dat de wereld om ons heen en ook die in Veere er met een gedeeltelijke lockdown weer heel anders uit ziet, moeten wij vandaag een oordeel uitspreken over deze programmabegroting.

Pandemie

Door het coronavirus worden we geconfronteerd met onze kwetsbaarheid en onze afhankelijkheid van anderen. De overheid, ook de gemeente, is onmisbaar om het virus te bestrijden en de impact van de crisis op de economie te verzachten. Daarom roepen we het college op om de sociale “ruggengraat” van onze samenleving (verenigingen, sportclubs e.d.) waar mogelijk door de crisis heen te helpen. Ook gezonde bedrijven verdienen in dit verband steun.

De pandemie treft ook de lokale politiek. De controlerende rol van de gemeenteraad is lastiger geworden. Door de coronacrisis is de rol van de Veiligheidsregio en in mindere mate die van het college toegenomen. Hierdoor hebben zij een informatievoorsprong. Ze trekken beslissingen naar zich toe. Maar als raadslid ben je en blijf je wel het eerste aanspreekpunt van de mensen, zie daar een toenemend spanningsveld.

Christelijke inspiratie

Het CDA wil zich onderscheiden door het gedachtengoed uit te dragen vanuit een christelijke inspiratie. Wij zien mensen als sociale wezens. We zijn allen geschapen naar Gods evenbeeld en zijn daarom, ondanks onze verschillen, gelijkwaardig. We willen de wereld beter aan de volgende generatie doorgeven. Beter dan we hem van onze ouders erfden. Dat is terug te vinden in de basisprincipes van het CDA: zorgzaam voor elkaar, een schoner milieu, een verantwoord financieel beheer en burgerparticipatie. Deze principes spelen een belangrijke rol bij ons streven om de Veeerse samenleving te versterken.

Speerpunten

Versterking van de samenleving willen we als CDA voor de komende periode met name bereiken door:

1. Betaalbare en duurzame multifunctionele accommodaties;
2. Een goede balans tussen de leefbaarheid van de kernen en het toerisme;
3. Voldoende betaalbare woningen
4. Goede zorg voor alle inwoners
5. Een duurzame toekomst.

Aan deze speerpunten hebben we ook de Begroting 2021 en de Meerjarenraming getoetst. Uiteraard moet de gemeente financieel gezond moet blijven, ook op langere termijn. Maar het hebben van financiële middelen is voor ons geen doel op zich. We hoeven niet persé de goedkoopste gemeente van Zeeland te zijn. We hebben middelen nodig om nu een fundament te bouwen voor een goede samenleving. Een samenleving waar het ook in de toekomst prettig wonen en werken is. Nu niet investeren is roofofbouw plegen op de toekomst.

Ad. 1. MFA's

Wij zijn dan ook blij dat het college er voor kiest gericht te investeren in de leefomgeving. In 5 scholen, in 4 sportaccommodaties, in 4 dorpshuizen, in het zwembad in Serooskerke en in sportvelden. De leefbaarheid van zeven kernen krijgt hierdoor een enorme impuls. Deze inhaalslag is hard nodig. Er is veel te lang gewacht met het investeren in maatschappelijk vastgoed.

Naast multifunctioneel moet toekomstgericht worden gebouwd. De functie van een accommodatie moet kunnen worden aangepast als dit in de toekomst wenselijk is. Denk bijv. aan de school in Biggekerke.

Nauw overleg met de stads- en dorpsraden is hierbij van groot belang.

Verder moet de raad voldoende grip kunnen houden op het proces rondom de MFA's. Duidelijk moet zijn, wanneer de raad aan zet is en wanneer de beslismomenten zijn.

Ad. 2. Goede balans leefbaarheid en toerisme

We zijn blij dat het college goed naar ons heeft geluisterd. De prioriteiten uit onze motie van juli worden volgend jaar uitgevoerd. Er wordt vrijgemaakt voor:

- zandsuppleties;
- de reconstructie van de Duinweg en Langedam in Zoutelande;
- de reconstructie van het dorpsplein in Koudekerke;
- het autoluw maken van de kern Veere;
- het maken van fietsvoorzieningen op het Oranjeplein in Veere;
- het opknappen van de tank in Westkapelle.
- enz.

Allemaal maatregelen die onze omgeving direct aantrekkelijker maken. En dat is ook hard nodig. De toename van het toerisme dreigt de balans tussen druk en draagvlak in de kernen te verstoren. Het draagvlak voor het toerisme moet worden behouden en zo mogelijk zelfs worden vergroot. Dit kan door de opbrengst van het toerisme mede te gebruiken voor het investeren in het aantrekkelijk houden van de leefomgeving.

Aantrekkelijk voor inwoners én voor de toeristen zelf. Maar het college moet dan wel duidelijk laten zien welk deel uit de opbrengst van het toerisme aan deze maatregelen wordt besteed. Ook is belangrijk dat de stads- en dorpsraden, ondernemersverenigingen en andere betrokkenen voldoende zeggenschap krijgen. Zodat er voldoende draagvlak is voor de doelen en bestedingen van dat geld.

Naast de maatregelen om de leefomgeving aantrekkelijk te houden moeten er ook maatregelen worden getroffen om het toenemende toerisme ook in de toekomst in goede banen te leiden. De infrastructuur moet worden aangepast om de toenemende overlast door het toerisme tegen te gaan. Het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan is daarvoor een goede basis. Maar er moet meer gebeuren. De gevolgen van het vaststellen van een andere hoofdroute-structuur op Walcheren in relatie tot de groeiende verkeersintensiteit moeten worden onderzocht. Dit onderzoek moet wat ons betreft dus niet beperkt blijven tot Grijpskerke en Aagtekerke. Ook elders is in toenemende mate sprake van verkeeroverlast. Zo heeft het autoluw maken van de ene kern weer gevolgen voor het verkeer in de andere. Het is goed om dit voor de gehele gemeente in beeld te brengen in plaats van ad-hoc maatregelen te treffen. Ook op deze manier moet de balans tussen leefbaarheid en toerisme wordt bewaakt.

Ad. 3 Voldoende betaalbare woningen

Het tekort aan betaalbare woningen voor senioren en voor starters wordt steeds nijpender. Wij zijn dan ook blij met de plannen voor meer levensloopbestendige woningen en met de samenwerking met Zeeuwsland. Ook het verbod vanaf 1 januari 2021 om woningen in de centra van de kernen te verkopen als tweede woning juichen wij toe. Het CDA vraagt daar al jaren om. Maar er is meer nodig. De tijd dringt. De bevolking van Zeeland groeit hard. Door de coronacrisis is de noodzaak om dicht bij het werk te wonen minder geworden. Niet de baan maar de kwaliteit van de leefomgeving bepaalt waar men wil wonen. In combinatie met de snelheid van fysieke en online verbindingen. Dat biedt kansen voor onze gemeente. Maar dan moeten er wel voldoende geschikte woningen zijn. Dat vereist snel actie. Niet eerst nog eens een jaar onderzoeken. Nee, zo snel mogelijk starters- en levensloopbestendige woningen bouwen, bijv. bij Nimmerdor, in Serooskerke Oost, in Westkapelle enz. Dien desnoods bij de provincie een verzoek in voor een groter woningbouwquotum als dit te weinig mocht zijn. Het woningbouwquotum van de provincie dateert uit de tijd van de woningbouwcrisis. De woningbouwmarkt is nu compleet veranderd. Vasthouden aan het huidige provinciaal beleid werkt vergrijzing in de hand en ondergraaft de vitaliteit van onze gemeente.

Ad. 4. Goede zorg voor alle inwoners

De kosten van het sociaal domein rijzen de pan uit. En de kosten zullen in de nabije toekomst blijven stijgen. Door de vergrijzing, door de complexere jeugdzorg enz. Het CDA vindt primair dat de kwaliteit van de zorg belangrijker is dan de kosten. Mensen die zorg nodig hebben moeten deze krijgen. Wij zijn dan ook blij dat het college er niet voor kiest om te bezuinigen op het sociaal domein. Ook mooi is dat het college zelfs ruimte vindt om te investeren in succesvolle preventieve voorzieningen. Maar daarnaast willen we ook meer grip op de kosten. We hebben behoefte aan meer sturingsinformatie. Aan welke knoppen kunnen we draaien? Hoe kunnen we de zorg op peil houden zonder de belastingen steeds te verhogen? Daar worstelen we mee. Goede zorg moet toch hand in hand kunnen gaan met een goede bedrijfsvoering?

Ad. 5 Een duurzame toekomst

En dan de duurzaamheid. Ook een belangrijk speerpunt voor ons. Wij zijn blij dat het college voor volgend jaar een substantieel bedrag reserveert voor duurzaamheid. Ook het oprichten van een duurzaamheidsfonds juichen wij toe. Maar wij willen meer actie zien. In 2016 is het Duurzaamheidsplan vastgesteld, met 12 routes. Wat is er tot nu toe bereikt? Burgers en ondernemers die graag willen wachten nog steeds op initiatief van de gemeente. Er wordt ongetwijfeld hard gewerkt aan de plannen. Maar wij merken er weinig van. We vinden de acties in de paragraaf Duurzaamheid van de begroting ook tamelijk vaag. Het Duurzaamheidsprogramma wordt op korte termijn geëvalueerd. Wat ons betreft een ideale kans voor het college om met een ambitieus plan te komen. Een integrale visie voor een voortvarende en gestructureerde aanpak van de duurzaamheidsdoelen. Welke investeringen leveren het meeste milieurendement op? Hoe worden inwoners en bedrijven bij de plannen betrokken? We zien de plannen met belangstelling tegemoet.

Evenwichtige lastenstijging

Voorzitter, het is duidelijk: door de tegenvallende inkomsten, de fors stijgende kosten op het gebied van het sociale domein en de onzekere toekomst staat de gemeente voor een forse financiële uitdaging. Toch kiest het college er voor om gericht te investeren in een goede leefomgeving. En dat juichen wij toe. Niets doen is geen optie. Maar dat geld moet wel ergens vandaan komen. Wij vinden het voorstel van het college een evenwichtig

pakket aan maatregelen. Van iedereen wordt een offer gevraagd: van de gemeente zelf, van de verblijfstoeristen, van de dagtoeristen en van de inwoners. In een periode waarin veel gezinnen het door de coronacrisis toch al financieel moeilijk hebben is een lastenstijging voor de inwoners een moeilijke keuze. Maar wij denken dat het redelijk is. Wij hopen en verwachten dat de mensen inzien dat het noodzakelijk is om nu te investeren in een leefomgeving met goede voorzieningen. Zodat het ook in de toekomst prettig wonen en werken is in de gemeente.

Op één onderdeel hebben wij bezwaar tegen de voorgestelde lastenverhoging. Wij zijn tegen het verhogen van de afvalstoffenheffing met 15%. Wij hebben geen bezwaar tegen het volledig kostendekkend maken van de afvalstoffenheffing. En wij weten ook dat de kosten van inzameling en verwerking van afval fors stijgen. Maar wij vinden het te makkelijk om de rekening hiervan eenzijdig bij de burgers neer te leggen. De gemeente zelf heeft ook een taak om de afvalinzameling zo efficiënt en effectief mogelijk te laten verlopen. Dus tegen zo laag mogelijke kosten. Tot nu toe valt op dit punt weinig actie bij de gemeente te bespeuren. Het is de bedoeling dat het afval volgend jaar beter wordt gescheiden. Dat leidt wellicht al tot een kostenreductie. Dus vinden wij dat de afvalstoffenheffing niet verder mag worden verhoogd dan de 12,4% die in het Financieel Perspectief is afgesproken. Wij dienen hiervoor samen met DTV en PvdA/Groenlinks een motie in.

Tenslotte

Voorzitter, begroten is een zaak van keuzes maken, het zoeken naar een evenwichtige balans en het helder benoemen van de onzekerheden. De koers is duidelijk. Niet investeren is roofbouw op de toekomst. Met de voorgestelde begroting en meerjarenraming blijft Veere ook in deze onzekere tijd een financieel gezonde gemeente. Misschien niet de allergeedkoopste, maar nog wel de op één na goedkoopste van Zeeland. En er wordt een stevig fundament gelegd voor een gemeente waar het ook in de toekomst goed toeven is. Een gemeente die wij graag aan de volgende generatie willen doorgeven.

Wij wensen het college en de gemeenteraad daarbij alle wijsheid en Gods zegen toe.

Namens de CDA-fractie
Leen Meijers